

Utrecht, 9 oktober 2013

Betreft: rectificatie advies van de Commissie UFR

Geachte mevrouw Klijnsma,

Op 30 augustus heeft u het advies van de Commissie *Ultimate Forward Rate* ontvangen. De commissie heeft de huidige vormgeving van de UFR-methode beoordeeld en geadviseerd over eventuele aanpassingen, die u ook heeft overgenomen in de kabinetsreactie. De commissie heeft na aanbieding echter een technische fout in haar advies ontdekt. Middels deze brief wil ik u daarvan op de hoogte stellen en u vragen het aangepaste rapport te publiceren. De aanpassingen hebben geen effect op de gemiddelde dekkingsgraad of premies, noch gevolgen voor de kabinetsreactie.

Rectificatie

Een van de onderdelen van de UFR-methode waarover de commissie heeft geadviseerd, betreft de methode waarmee *forward* rentes na het *first smoothing point* (het startpunt van de methode) worden geëxtrapoleerd. Deze methode is correct in het rapport beschreven, maar bij de doorrekening is de methode abusievelijk niet correct geprogrammeerd waardoor de *forward* rentes te laag zijn vastgesteld en de ingroefactor te hoog is geschat.

Wanneer de commissie de juiste doorrekening had gekend, had ze, overeenkomstig de redenering in het rapport, gekozen voor een lagere ingroefactor dan nu in het rapport is opgenomen. Met deze rectificatie zorgt de commissie dat haar redenering en de uitkomsten weer overeenkomen.

Impact

Bij herstel van de foutieve doorrekening blijkt in de momenteel gehanteerde UFR-methode de facto een ingroefactor van ongeveer 20% van toepassing te zijn, niet de

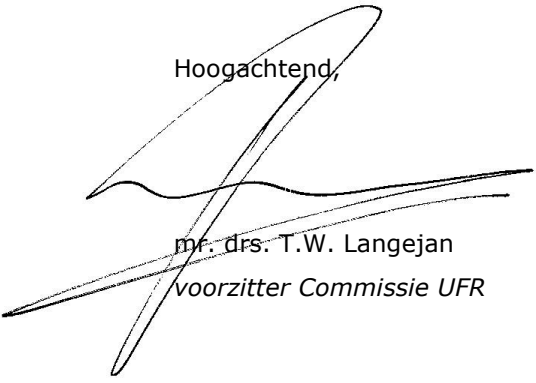
40% die in het rapport wordt genoemd. Volgens dezelfde onderbouwing adviseert de commissie nu een ingroeifactor van 10% (in plaats van 20%), dat wil zeggen een halvering van de ingroeifactor

Met deze rectificatie blijken er ten opzichte van het reeds gepubliceerde rapport nauwelijks verschillen in de impactanalyse op te treden. De voorgestelde methode heeft, gerekend met de rentestanden per 31 juli 2013, in vergelijking met de huidige UFR-methode een beperkt effect op de dekkingsgraad en premie van een gemiddeld pensioenfonds. Deze effecten zijn niet gewijzigd ten opzichte van het initiële rapport. Wel neemt de rentegevoeligheid van de technische voorziening rond het 20-jaarspunt af en is deze meer gespreid over de andere looptijden hetgeen de uitkomsten nog robuuster maakt gerelateerd aan de door de commissie vastgestelde uitgangspunten.

Slot

De commissie betreurt het insluipen van deze technische fout in haar initiële rapport. Met deze brief biedt de commissie u het gewijzigde rapport aan.

Hoogachtend,

mr. drs. T.W. Langejan
voorzitter Commissie UFR